

XITATIMENDE XA VUHANGALASAMAHUNGU MAYELANA NO KHUTUZIWA KA TIPHUROFAYILI

Tshwane, 29 Mhawuri 2024 – Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) byi lemukile hi ku vilela tsalwa leri tsariweke hi *Sunday Times* (25 Mhawuri 2024) mayelana na ku khutuziwa ka tiphurofayili ta vahakelaxibalo.

Ehansi ka swiyimo swa ntolovelolo, SARS yi yirisiwile hi Kavanyisa ka 6 ka Nawu wa 28 wa 2011 wa Vulawuri bya Xibalo ku humesela ehandle vuxokoxoko bya xihundla bya muhakelaxibalo. Hambiswiritano, tanihileswi muhakelaxibalo a pfumeleke leswaku vuxokoxoko lebyi bi kandziyisiwa eka tsalwa, SARS yi ta hlamusela mhaka.

SARS yi lavisisile hi matimba vugevenga lebyi ehlekeleriwa hi xikongomelo xin'we xo vhumunula vukanganyisi bya le ndzeni kumbe ngenenelelo lowu ehleketeleriwa wa vatirhi va SARS lava nga va ka va vevukisile tisisiteme ta nhlango.

Eka malembe mo tala SARS yi akile tisisiteme to tiveka misava hinkwayo no olova ku tirhiseka ku endla swi olova no vevuka eka vahakelaxibalo ku landzelela swiboho swa vona swa xinawu. Tisisiteme leti ti katsa mbalango wa le ndzeni wa thiransakixini yin'wana na yin'wana ku sirhelela vuxokoxoko bya muhakelaxibalo no tiyisisa vutihlamuleri bya le ndzeni.

Khomixinara wa SARS Edward Kieswetter u te "SARS yi lavisisile mhaka leyi naswona a hi kumanga vusopfa kumbe vutihlamuleri lebyi nga vekiwa eka SARS, leswi vulaka leswaku SARS yi nge voniwi yi ri na vutihlamuleri eka xiendlo xa swa vugevenga lebyi vikiweke hi *Sunday Times*.

"SARS yi ta pfuneta khamphani na tiejensi hinkwato ta nhlayiso wa nawu eka milavisiso yihi na yihi leyi nga ta landzela ku vhumunula xihlovo xa vugevenga lebyi bya xibalo," ku vurile Khomixinara Kieswetter. U engeterile leswaku vugevenga byo khutuzi tiphurofayili byi kongomisile eka nkucetelo wa vugevenga bya le ka inthanete lebyi nga na tilinki ta misava. Ntokoto wa muxaka lowu wa vugevenga wu tshama wu cinca naswona SARS, ku fana na mavandla hinkwawo ma swa timali yi le ka nxungeto hikokwalaho ka mitlawaya vugevenga bya misava bya le ka inthanete. SARS yi vekisile swinene eka switirhisiwa swa thekinoloji swa yona ku lwa na xihumelelo lexi.

SARS yi ya emahlweni yi tirha na leswaku ku ndlandlamuxiwa njhani tiphurosese ta yona to tiyisisa vahakelaxibalo loko vuxokoxoko bya vona bya le bangi byi cinciwa. Yin'wana ya mindlandlamuxo leyi tirhisiweke yi katsa *Multi-factor Authentication*, ku tiyisa milawuya phasiwedi na ntiyisiso wa bayometiriki. Handle ka leswi, SARS yi tshama yikambela tisisiteme ta yona ku boxa mitsano ya sisiteme ku tiyisisa leswaku hi hunguta xivumbeko xihhi na xihhi xa nxungeto. Leswi swi ta vula ku tirha hi matimba swinene na mavandla man'wana mo fana na tibangi.

Makumu, Khomixinara Kieswetter u te: "Xin'we xa swikongomelokulu swa hina i ku aka ntsembo wa vanhu na vutitshembi eka nhlango leswi lahlekeke enkarhini wa malembe ma ku lawuriwa ka mfumo hi mavandla ma le tllhelo. SARS yi endlile ku humelela lokukulu swinene eka ndhawu leyi naswona a yi lavi ku lahlekeriwa hi vuyimelo lebyi yi nga byi kuma hi mhaka ya nghingiriko wa swa vugevenga, hambiloko byi ri endzeni kumbe ehandle ka nhlango."

Ndzavisiso lowu nga ku teni hi Hofisi ya Mulamuleri wa swa Xibalo (OTO) ku lavisisa timhangu to khutuziwa ka tiphurofayili wu amukeriwa hi SARS. SARS yi tirhisana na OTO no langutela eka swiringanyeto leswi nga ta endlwa swa leswaku ku nga lwiwa ku antswa njhani na ntungu wo khutuziwa ka tiphurofayili.

Mayelana na vuxokoxoko hi xitalo, u komberiwa ku tihlanganisa na SARSMedia@sars.gov.za